

GAZETA ŁÓDZKA

Piątek, 15 Grudnia 1916 r.

ORGAN NARODOWY

Założyciel i wydawca Jan Grodek.

Rok V. — № 346.

PRENUMERATA W ŁODZI WYNOŚI:

Rocznie rb. 7.20, półrocznie rb. 3.60, kwartalnie rb. 1.80
miesięcznie 60 kop.

Wychodzi codziennie po południu.

Redakcja i administracja—Przejazd № 8, Administr. otwarta
codz. od 9 do 7 wiecz., w niedziela i święta od 12 rano.Redaktor przyjmuje interesantów w sprawach re-
dakcyjnych od 10-ej do 2-ej.Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. — Rękopisy
bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

OGŁOSZENIA:

Nadesłana przed i wśród tekstu za wiersz petit lub jego
miejsce 1 Mk.; reklamy za tekstem 40 fen.; zwykłe 30 fen.
nekrologia 40 fen.; ogłoszenia drobne 4 fen. za wyraz.

Każde ogłoszenie najmniej 40 fen.

Koalicja wobec niemieckich propozycji pokojowych.

Lloyd George i Briand chcą prowadzić wojnę dalej.

Według informacji otrzymanej w Kopenhadze z Paryża, Lloyd George wysłał telegram do Brianda, w którym zawiadamia go o niewzruszeniu swym postanowieniu prowadzenia dalej wojny aż do zwycięskiego końca. Briand w telegramie do Lloyd George'a wyraził także samo przekonanie.

Kiedy nastąpi odpowiedź?

Doniesienie Biura Reutera: Sfery ministerjalne angielskie wypowiedzą się w sprawie niemieckiej propozycji pokojowej zapewne dopiero po naradzeniu się z aliantami.

Na razie powiedzieć można, że zupełna jedność prasy angielskiej wszystkich kierunków, nie jest niczem innym, jak tylko odbiciem tej jedności, jaka panuje, zarówno pomiędzy ministrami i rządami aliantów, jak również pomiędzy narodami sprzymierzonymi. Krok niemiecki uważany jest za złą próbę wzniecenia nieporozumień wśród aliantów, jednocześnie wszakże również za dowód wyraźny, że mocarstwa nigdy nie będą w stanie wygrać wojny, oraz że one istotnie są już wycieńczone.

W parlamencie angielskim.

Z Londynu donoszą: Pomimo nieobecności Lloyd George'a i Asquitha, którzy obaj są chorzy, odbył się krótkie posiedzenie izby gmin.

Sala była pełna. Podczas posiedzenia nadeszła pierwsza krótka wiadomość, dotycząca oświadczeń kanclerza niemieckiego i wywołała ogólne zainteresowanie.

Bonar Law, jako przedstawiciel rządu w izbie gmin, zaproponował odroczenie zebrania do czwartku, aby dać możliwość nowemu przesłowi ministrów przedstawienia członków swego rządu i swego programu.

Na wniosek dawniejszego ministra finansów Mac Kenna, uchwalono, że z powodu choroby Asquitha, którego obecność jest na tego rodzaju zebraniu niezbędną, a który dopiero w przyszłym tygodniu będzie mógł podnieść się z łóżka, — najbliższe posiedzenie izby gmin odbędzie się dopiero w przyszły wtorek, dnia 19 grudnia. We czwartek zatem omawiana będzie tylko sprawa nowych kredytów wojennych, nie jest jednak wykluczone, że pacyfiści skorzystają z okazji i poruszą sprawę rokowań pokojowych. W kołach poselskich obiega zdanie, że utworzenie nowego gabinetu jest odpowiedzią Anglii na propozycje niemieckie. Znacznym jest, że pacyfiści obu stron izby, zarówno opozycjoniści jak i stronicy rządu, zajęli dawne swe miejsca, zamiast tworzyć grupę zjednoczoną, a to dla symbolicznego wyrażenia, że w myśl życzenia Lloyd George'a dotychczasowy podział partii powinien ustać.

W parlamencie francuskim.

Według doniesienia z Paryża, prezes ministrów, Briand, złożył w izbie następujące oświadczenie z powodu niemieckiej propozycji pokojowej. Czytali-

ście panowie przemówienie Bethmanna-Hollwega. Nie mogę wypowiedzieć się co do tekstu jego, którego nie posiadam. Wątpić należy jednakże, czy ci, których pośrednictwo będzie pożądanym, zechcą wziąć na się zadanie, które zachwiać może zaufanie wielu. Później zakomunikuję Izbie oficjalnie dokładne i jednoznaczne zdanie państw sprzymierzonych. Obowiązkiem moim jest jednak teraz już ochronić kraj mój przed publicznym zatrućiem. Briand wywodzi swe zakończenie słowami: „Nad dokumentem takim należy się jeszcze zastanowić i zbadać do czego on zmierza. Mam prawo oświadczyć z tej trybuny: to manewr, który ma na celu poróżnienie sprzymierzonych, zaniepokojenie ich sumienia i zdemoralizowanie ich narodów. Rzeczpospolita francuska w okolicznościach tych uczyni niemniej, niż swego czasu uczynił konwent narodowy”.

W parlamencie włoskim.

W parlamencie włoskim, na interpelację Bislini'ego, Sonnino odpowiedział, że nota niemiecka nie podaje określonych warunków, na jakich możnaby było oprzeć rokowania pokojowe. Dlatego też miał on oświadczyć posłowi szwajcarskiemu, który doręczył mu notę, że po wysłuchaniu swych kolegów porozumie się oczywiście z rządami sprzymierzonymi w sprawie odpowiedzi na notę, która wszak została obradowana wspólnie przez rządy nieprzyjacielskie. Sonnino domagał się następnie odroczenia dyskusji, ponieważ w sprawie tak ważnej jest nieodzownie potrzebnym, by sprzymierzeńcy działali w zupełnym wzajemnym porozumieniu.

Co mówią we Francji.

Z Paryża donoszą do Genewy: Prawie wszystkie pisma paryskie zajmują stanowisko odmowne względem propozycji pokojowych niemieckich. — Wszędzie powtarza się motyw: „Nie wpadniemy w pułapkę. Rozesłanie zaproszeń zastrzega sobie koalicja”.

Jedynie tylko „Capus” i kilka organów lewicowych stawiają pytanie: Czy nie warto by jednak dowiedzieć się, jak sobie kanclerz Rzeszy wyobraża przyszłą mapę Europy, wobec dawniejszego wskazywania na mapę wojny, na której Niemcy zajmują tak wielkie przestrzenie.

Głosy prasy francuskiej.

Amsterdamski „Haarlemsche” ogłasza otrzymane z Paryża głosy prasy francuskiej na pokojową propozycję niemiecką.

Cała prasa uważa krok ten za pułapkę i zaleca ostrożność. Wszystkie pisma wskazują, że plan kanclerza ma dwa cele: Jeśli państwa koalicji wdadzą się w rokowania, to postara się o ich rozdzielenie, oferując jednym mniej niż innym; jeżeli zaś odrzucą propozycję, to na nie spadnie odpowiedzialność za przedłużanie wojny. Pisma uznają ostatnie powodzenia militarne niemieckie, twierdzą jednak, że Niemcy zmuszone były do podjęcia tego rodzaju kroku ze względów ekonomicznych.

„Matin” pisze: Myśl, jaka powodowała zgłoszenie propozycji pokojowych, z pewnością jest przejrzysta. Bukareszt upadł. W Berlinie widzą, że nowe gabinety w Londynie i Paryżu oraz opinia publiczna w Pe-

tersburgu i Rzymie budzą obawy najstraszliwej w dalszym ciągu wojny.

Pichon oświadcza w „Petit Journal”: Niemcy rzucają opiaji publicznej wyraz pokój, aby w nią wmówić, że Niemcy są gotowi zrzesić się swych pretensji, mianowicie co do zniszczenia narodów przez nie zwanych. Rząd francuski powinien okazać się silnym wobec tej próby.

L'oeuvre widzi w propozycji niemieckiej ten sam manewr, jaki dostrzedz można w ogłoszeniu niezależności Polski i w przeprowadzeniu prawa o powszechnej służbie cywilnej. Wszystkie te zabiegi wskazują najlepiej, jak bardzo Niemcy pragną pokoju.

Herbette pisze w „Echo de Paris”: Krok ten musiał być przygotowywany od dłuższego czasu. W dalszym ciągu Herbette przypomina, że Niemcy zawsze sypkują atak, pozornie zaś mówią o rokowaniach. Z tego powodu nowy rząd powinien mieć się na baczności wobec możliwych niespodziewanych ataków niemieckich, zarówno na froncie francuskim jak i na macedońskim.

Nota Ojca Św. w sprawie pokoju.

W związku z propozycją pokojową mocarstw centralnych spodziewać się należy niebawem noty papieża do państw wojujących.

Rozkaz króla bułgarskiego do armji.

Król bułgarski skierował do wojska następujący rozkaz dzienny:

Oficerowie, podoficerowie i żołnierze! Od piętnastu miesięcy walczycie, ażeby urzeczywistnić zjednoczenie narodu bułgarskiego. Dzięki waszemu poświęceniu się za króla i za wielkie dzieło narodowe, dzięki waszej bezprzykładnej dzielności, wszyscy wrogowie, którzy sprzeciwiali się naszej narodowej jednoci, zostali zwyciężeni. Wszystkie tereny bułgarskie znajdują się pod ochroną zwycięskich armji bułgarskich.

Przeniknięci uczuciem osiągniętego zwycięstwa uczyniliśmy, władcy sprzymierzonych mocarstw, nieprzyjaciółom naszym propozycję przywrócenia pokoju. Przyszłość najbliższa okaże, czy krok ten, uczyniony w wyższym poczuciu ludzkości, znajdzie odpowiedni odgłos wśród naszych nieprzyjaciół. Niezależnie od tego, nie mniej, musimy walkę prowadzić z dużą energią w dalszym ciągu i przy Boskiej, wszechpotężnej pomocy osiągnąć nowe zwycięstwo nad naszymi przeciwnikami, dopóki ich zakusy, zmierzające do ujarznienia obcych narodów, nie zostaną przy pomocy Boskiej zniweczone. Niech żyje zjednoczona Bułgaria!

Podp. Ferdynand.

Ameryka o propozycjach pokojowych.

Już w przeddzień ogłoszenia propozycji pokojowych przez państwa czwóprzymierza, na giełdzie nowojorskiej dowiedziano się, że niebawem krok ten nastąpi. Wiadomość wywołała burzę. Akcje przedsiębiorstw, dostarczających materiały wojenne, zaczęły spadać z szaloną szybkością, zwłaszcza te, których kurs w ciągu wojny był kilkakrotnie wyższy od wartości nominalnej. Posiadacze tych akcji stracili w jednej chwili miliony.

Wywołało to skutek nieoczekiwany. Prasa nowojorska, nawet ta, co w ciągu wojny usposobiona była pokojowo, zaczęła dąć w surmę bojową. Wszystkie dzienniki dowodziły zgodnym chórem, że teraz nie pora na zawarcie pokoju, że Anglija byłaby pokrzywdzona, gdyby pokój chciałno zawrzeć obecnie.

Niektóre z pism zwracały się do prezydenta Stanów z prośbą, nawet z błaganiem, aby nie wdawał się w żadne pośrednictwo pokojowe. Ktoreś z pism doszło aż do tego, że oświadczyło, iż pośrednictwo Wilsona byłoby krokiem „bezwstydny”.

Nigdy jeszcze prasa nowojorska nie złożyła wyraźniejszego dowodu swej zażyłości od giełdy i od spekulantów finansowych. Nie należy jednak przypuszczać, że jej głos w tym wypadku będzie decydujący. Na poczekaniu utworzona tu liga przeciwpokojowa znajduje przeciwwagę w szerokiej warstwie ludności i w kongresie, gdzie liczba zwolenników pokoju jest bardzo wielka.

Biuro Reutera przytacza cały szereg głosów prasy z wielkich miast Stanów Zjednoczonych, i tutaj również ze zwykłą pewnością siebie powołuje się na dzienniki, sprzyjające interesom Anglii. „Washington Post” pisze: Niemcy mają zamiar zmylić świat. Wiedzą one, że moment ten jest odpowiedni. „Baltimore Sun” nazywa wystąpienie Niemiec komedią i oznaką słabości, pomimo przechwalania się sukcesami militarnymi.

Depesza feldmarszałka Hindenburga.

Generał feldmarszałek v. Hindenburg przesłał kanclerzowi Rzeszy depeszę następującej treści:

Do Jego Ekscelencji Pana Kanclerza Rzeszy!

Gratuluje Waszej Ekscelencji z powodu jego wczorajszego przemówienia w parlamencie Rzeszy. Odczytałem je z głębokim wzruszeniem i wielkim zadowoleniem. Wasza Ekscelencja na rozkaz Jego Cesarzkiej Mości przemówieniem tem zapoczątkował głębokie morale przejawienie sił naszej niemieckiej ojczyzny, które się godnie łączy i opiera na potęgę narodu niemieckiego w kraju i w polu. My, żołnierze, wiemy, iż właśnie w tym momencie niema dla nas wyższego i świętszego obowiązku, jak z największą energią dalej dążyć do zwycięstwa, oraz żyć i umierać dla Cesarza i ojczyzny.

podp. v. Hindenburg.

Japonia a pokój.

„Basler Anzeiger” donosi: „Ze źródła prywatnego nadeszła tu wiadomość, dotychczas niesprawdzona, iż Japonia ma zamiar uwolnić się od zobowiązań wobec koalicji. Powód do tego dała odmowa państw koalicyjnych spełnienia pewnych podań Japonji, podczas gdy rokowania z Niemcami szybko by doprowadziły do celu. Zmiana ministrów w Japonji, fakt, iż obecnie ustał dowód amunicji japońskiej do Rosji i pewne inne objawy pozwalają wnosić, iż wiadomość nie jest nieprawdopodobna”.

POLSKI CENTRALNY KOMITET DEMOKRATYCZNY.

ZEBRANIE PRZEDWYBORCZE

W SALI KONCERTOWEJ (Dzielną 18)

w dniu 16 grudnia (sobota) r. b. o godzinie 8 wieczorem.
Bilety wejścia wydaje biuro Komitetu (ulica Piotrkowska № 126.)

Sprawy partyjne i osobiste.

Po długim i znużającym procesie wewnętrznym wszystkie niemal stronnictwa polityczne w Królestwie stanęły na jednym gruncie: wszystkie usunęły, że tylko niepodległe państwo Polskie, wszystkimi przynależnymi atrybutami niezależności zabezpieczone, jest jedynym właściwym rozwiązaniem sprawy polskiej. Ten program jest dziś w Polsce powszechny.

Nie idzie o ten przedmiot, aby przyjęcie takiego wspólnego programu wyrównało wszystkie różnice, jakie dzielą poszczególne odłamy zorganizowanej myśli politycznej polskiej. Znaczna większość stronnictw uznała, że interes narodowy każe dążyć ku jaknajszyszbemu realizowaniu aktu z dnia 5 listopada, że należy dołożyć wszelkich wysiłków i ofiar, aby odbudowę państwa Polskiego podjąć i doprowadzić do skutku jaknajrychlej. Inne ugrupowania, z narodową demokracją na czele, uważają, że właśnie nie trzeba nic czynić, że najlepiej jest siedzieć cicho i grzebieć, kiedy starsi się kłócą. Gdy nie jest pewnym, zali tata, czy też mama weźmie górę, bezpieczniej w kąciaku spokojnie czekać zmiłowania losu, tudzież dobrego humoru tych, którzy ostatecznie rozstrzygną będą.

Nie będziemy się wdawali dziś w charakterystykę tych dwóch obozów: aktywistów i neutralistów. Cała inteligencja polska, wszystkie żywioły ruchliwe, czynne, stanęły po stronie polityki aktywnej. A po tamtej stronie? Garsć polityków minionej doby, nasłuchujących pilnie rozkazów, jakie idą z „emigracji”. Siły bytyby zgola nierówne, gdyby nie fakt, że szerokie warstwy, zwłaszcza wiejskie, sprawami politycznymi wcale się nie zajmują. Warstwy te zachowują bierność, nie dlatego, że im tak wskazuje ich przekonanie polityczne, lecz dlatego, że nie mają wogóle wyrobionego zdania, że brak im uświadomienia politycznego. Neutraliści mniemają, że ta masa do nich należy. Mylą się. Ta bierna masa jeszcze dotychczas nie należy do nikogo. A za kim pójdzie, to jeszcze wielkie pytanie.

Odbudowa państwa Polskiego porusza coraz mocniej śpiące rycerstwo polskie, wywołuje entuzjazm, zapal. Niestety, z tych warunków aktywizm polski nie korzysta w dostatecznej mierze. Gdy neutraliści oddają się pokornie pod komendę Eudecji i wypróbowaniem przez nią metodami intrygi i podstępów podejmują walkę, usuwają niedogodnych sobie ludzi, korzystają z usług zaprzyjaźnionych paszkwiliistów, rozsyłają emisariuszów po kraju (a jest to łatwo zachęcać ludzi do tego, żeby nie robili), cóż czynią nasi aktywiści? Zaczynają kampanję od sporów wewnętrznych, od zobojętnionych nieufności, wzajemnych oskarżeń.

Zaiste, trudno o bolesniejsze widowisko! „Pręgiery”, ulotne pisemka i fałszyfikaty,—to były emanacje z suteryn neutralistycznych. Jakaż radość musi niecić w zwolennikach endecji list, podpisany nazwiskiem jednego z najczynniejszych aktywistów, znakomitego literata, wymierzony przeciw znanemu polskiemu działaczowi wojskowemu, obwiniający go o najnieprawdopodobniejsze przewiny! I cała ta akcja prowadzona jest przez wpływowy odłam aktywizmu w chwili, kiedy ma się tworzyć rząd polski i armja polska, w chwili, kiedy powinniśmy szerzyć i utrwalac jak największy szacunek dla przyszłych władz polskich!

Gorzka walka, jaka toczy się dokoła dwóch nazwisk—a za każdym z tych nazwisk stoi poważna organizacja polityczna—musi ustać. Polska nie jest tak bogata, żeby mogła pozbacić się ludzi, których wartość nauczyła się cenić. W tworzącej się organizacji państwowej znajdzie się właściwe miejsce dla jednego i dla drugiego,—bo obaj ci ludzie są potrzebni, nieodczwonne. Interes ogólny, wyższy jest ponad interesy partyjne. Muszą przed nim tem bardziej ustąpić animozje osobiste. Ale przedewszystkiem musimy skończyć z tą metodą zwalczania się, którą potępialiśmy zawsze u naszych przeciwników, która tem przykrzej nas dotyka, gdy spotykamy się z nią u przyjaciół. Stosownie pisze

„Czas” krakowski, że tego rodzaju „robienie wrzawy i bałasu”, „stosowanie taktyki ostrej, grożącej nawet różnemi konsekwencjami”,—że cała ta demagogiczna agitacja, może stać się dla wielkiej sprawy bardzo szkodliwa. I jeszcze jedna rzecz fatalna: do tej agitacji wciąga się organizacje, do których należy przeważnie młodzież,—do tej agitacji, nie przebiegającej w środkach, wciąga się młodzież polską! Czy to wolno?

Trzeba się opamiętać. Gdyby w tak wielkiej chwili, jak obecna, sprawa hasła partyjnych i, co gorzej, sprawa osób miała nie dopuścić do zgodnego, solidarnego działania żywiołów, jedyną, świętą ideą natchnionych, zaprawdę możnaby wątpić o przyszłości narodu!

Kronika polityczna.

Testament cesarza Franciszka Józefa.

Z dobrze poinformowanego źródła dowiaduje się „Munch. Neueste Nachr.”, że cesarz Franciszek Józef w testamencie zapisał ze swego prywatnego majątku 60 milionów koron dla rannych inwalidów i sierot po żołnierzach.

Obie córki i wnuczka otrzymały po 20 milionów koron każda. Pozostałe 10 milionów przeznaczonych zostało na różne cele.

Działalność niemieckich łodzi podwodnych.

Biuro Wolffa donosi pod datą 13-go grudnia: „W okresie od 28 listopada do 8 grudnia niemieckie łodzie podwodne zatopily w kanale francuskim i u wybrzeży Atlantyku, między innymi, 17000 ton węgla, wysłanego z Anglii do Francji, i parowiec angielski o pojemności 6000 ton, naładowany materiałem wojennym, a jadący z New-Yorka do Francji.

Położenie w Grecji.

Z Aten donoszą do „Corriere della Sera”, iż, dzięki niemądrej polityce koalicji, sprzyjającej Venizelosowi, obecnie cała Grecja jest gotowa wystąpić po stronie państw centralnych. Grecy oświadczają wyraźnie, że jeśli nawet cały kraj miałby być zniszczony, to koalicja będzie miała z tego to tylko, że przybędzie jej nowy wróg w postaci 150,000 armji, która wypędzi Sarrailla z Salonik.

Według doniesienia paryskiego, admirał Fournet został zastąpiony przez admirała Gaucher. Komunikują, iż Fournet znajduje się już w drodze powrotnej do Francji i że przybył do Brindisi.

Nowy rosyjski minister spraw zagranicznych.

Petersburska Agencja telegraficzna donosi pod datą 14 grudnia: Kontroler Państwa, Pokrowskij, mianowany został ministrem spraw zagranicznych. Następcą jego, jako kontroler Państwa, mianowany został wice-minister finansów, Teodorjew.

Cadorna ustępuje.

Według wiadomości z Rzymu, zmiany na stanowiskach naczelnych w Anglii i Francji nie pozostaną bez wpływu na Włochy.

„Corriere della Sera” donosi, że naczelny wódz włoski, hr. Cadorna, ma ustąpić, a na jego miejsce powołana będzie rada wojsowa, złożona z trzech osób, które kierować będą operacjami.

Ma to być coś w rodzaju rady Lloyda Georges. Opinia włoska wiele sobie obiecuje po tej zmianie.

Generał Nivelle.

„Vossische Ztg.” pisze: Nowy francuski wódz, generał Nivelle, jest przyjacielem zaufanym ustępującego generała Joffra i liczy dzisiaj przeszło 60 lat. Osiemnaście lat temu dowodził, jako następcę Fétajna, który otrzymał dowództwo naczelne armji, działających w centrum frontu francuskiego, armja specjalną pod Verdun. Karjera jego jest typowym przykładem szybkiego awansowania podczas wojny obecnej. Uczestniczył w kampanji przeciwko bokserom w Chinach w 1900 r. Z chwilą wybuchu wojny obecnej dowodził jeszcze,

już jako oficer sześćdziesięcioletni, 5-ym pułkiem piechoty. W październiku 1914 r. mianowano go generałem brygady, w lutym 1915 r. otrzymał dowództwo 6-jej dywizji piechoty i wreszcie, w tym samym jeszcze roku, dowództwo 3-go korpusu armji. W szerokich kołach ogółu generał Nivelle był prawie nieznanym do chwili rozpoczęcia działalności pod Verdun.

Badź co bądź, nominacja jego jest niespodzianką. Przypuszczano bowiem powszechnie, że następcą Joffra będzie Casteleau, Fétajn lub Liauthey. Temu ostatniemu proponowano podobno dowództwo, nie przyjął jednak propozycji, oświadczając, że woli stanowisko ministra wojny, które też otrzymał.

Przesilenie ministerjalne w Rumunii.

Bukareszteń ki dziennik „U Villag” donosi z Sofji, że Bratianu, prezes ministrów rumuńskich, zgłosił prośbę o dymisję.

Paryskie wydanie „New York Herald” donosi z Jassy, że wszyscy ministrowie rumuńscy złożyli prezesowi ministrów Bratianu, przebywającemu obecnie w głównej kwaterze, prośbę o dymisję. Jednakże zdaje się być pewnym, że Bratianu w każdym razie pozostanie na stanowisku swem.

Rozłam wśród deputowanych rumuńskich.

„Nat. Ztg.” donosi z granicy rumuńskiej: „Odesskij Listok” donosi z Reni, że wśród deputowanych rumuńskich wybuchł poważny rozłam. Powstały dwie partje, z których jedna domaga się szybkiego zawarcia pokoju, druga zaś chce iść dalej z Rosją i innymi sprzymierzeńcami.

Partja pokojowa oświadcza, że Rumunia powinna zawrzeć natychmiast pokój, skoro tylko otrzyma od nieprzyjaciela gwarancję zwrotu okupowanych terytorjów rumuńskich. W danym wypadku Rumunia musiałaby się zgodzić na odstąpienie części Dobruży.

Koleje rumuńskie. Z Sofji donoszą do „Neue Freie Presse”: Z dobrze poinformowanych źródeł komunikują, iż generalny dyrektor rumuńskich kolei państwowych zaproponował feldmarszałkowi Mackenzenowi usługi swoje oraz całego personelu kolejowego. Propozycja jego została przyjęta, jednakże pod warunkiem, że personel znajdować się będzie pod niemieckim zarządkiem głównym.

Arsenał w Bukareszcie.

W Bukareszcie arsenał państwowy znaleziono w najzupełniejszym porządku. Urządzenia były nietknięte. Również i fabryka armat, urządzone według najnowszych wzorów, nienaruszona wpadła w ręce zwycięzców.

W Bukareszcie arsenał państwowy znaleziono w najzupełniejszym porządku. Urządzenia były nietknięte. Również i fabryka armat, urządzone według najnowszych wzorów, nienaruszona wpadła w ręce zwycięzców.

Telegramy.

Urzędowy komunikat niemiecki.

14-go grudnia. — Urzędowo.

Z widowni zachodniej.

Front wojsk generała-feldmarszałka Ks. Rupprechta Bawarskiego.

W niektórych odcinkach na froncie Somme przejściowo toczyła się silna walka ogniowa.

Front niemieckiego następcy Tronni.

Pod Le Four de Paris w Argonach, po gwałtownym ogniu przygotowawczym odparto nacierające patrole francuskie. Na prawym brzegu Mozy wzmogła się działalność artylerji:

Z widowni wschodniej.

Front wojsk generała marszałka polnego księcia Leopolda Bawarskiego.

Nic znamiennego.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

W lasach karpaccich ogień artylerji. W górach Györgyö i w dolinie Trotosul rosjanie kontynuują swe, obfitujące w straty, a nie odnoszące żadnego sukcesu, ataki.

Z widowni bałkańskiej.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

Pomimo bardzo wielkich tru-

Ul. Piotrkowska Nr. 85, parter front,
Biuro Gersdorffa

KONSULENTA PRAWNEGO

czynne bez przerwy od 8 i pół rano do 7 wiecz

dnosci z powodu złego stanu dróg, na całym froncie skuteczne postępy. Wielka Wołoszczyzna na południu od drogi żelaznej Bukareszt—Cernavoda oczyszczoną została od nieprzyjaciela.

Front macedoński.
Wykonane przez serbów na wschodzie od Cerny ataki, załamały się wśród ciężkich strat przed stanowiskami bułgarskimi.

Pierwszy General-kwatermistrz
LUDENDORFF.

Komunikat wieczorny.

Nad Somme w poszczególnych odcinkach trwa ożywiony ogień. Wieczorem nastąpiły natarcia francuzów na wschodni i zachodni brzeg Mozy. W Rumunii również i armja dunajska przekroczyła Jałomitę.

Urzędowy komunikat austriacki.

WIENIEN, 14-go grudnia.

Z widowni wschodniej.

Front wojsk generała-feldmarszałka Mackensena.

W obrębie dolnej Jablonicy nieprzyjacieli znajduje się w odwrocie. Z naszej strony zyskano ponownie teren.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Rosjanie atakują w dalszym ciągu. Również i wczoraj ponieśli oni wszędzie krwawe ciężki tak na południu od doliny Uz, jakoteż w dolinie Trotus i na zachodzie od Toelgyes.

Lotnik austriacko-węgierski zestrzelił nad Comanesci nieprzyjacielski latawiec bojowy. Latawiec ten koziołkując spadł w lasie.

Front wojsk generała marszałka polnego księcia Leopolda Bawarskiego.

Po obydwóch stronach Dniestru rozgorzała rosyjska działalność armatnia. Poza tem nic nowego.

Z widowni włoskiej i południowo-wschodniej.

Nie zasły żadne szczególne wydarzenia.

Zastępca szefa sztabu generalnego
H o efer,
marszałek polny porucznik.

Z ziemi polskich.

z Warszawy.

Piłsudski w Warszawie.
Przeważną część dnia wczorajszego spędził komendant Piłsudski na naradach z przedstawicielami grup i stronnictw.

W ciągu dnia wizytowali gościa: J. E. ks. arcybiskup Kakowski, Eustachy ks. Sapieha, J. E. gubernator warszawski jen. Etzdorf, bar. Andrian, pułkownik Paic, przedstawiciel austriackiej naczelnej komendy armji; rektor uniwersytetu, dr. Józef Brudziński; prezes Centralnego Komitetu Narodowego, Artur Sliwiński i szereg innych osób, oraz oficerów legjonowych wyższych i niższych stopni.

Złożyła też Piłsudskiemu wizytę delegacja przybyłych z niewoli byłych oficerów rosyjskich—polaków.

Zwiedzał również brygadjer Piłsudski X pawilon i cytadelę, w której siedział przed 12 laty.

Lublin.
Z rozporządzenia Generał-gubernatorstwa w Lublinie, wprowadzono na terenie okupowanym przez Austro-Węgry, inspekcję fabryczną i powierzono jej nadzór nad kotłami parowymi.

Inspekcję fabryczną wykonywują poszczególne inspektorowie fabryczni, a do nadzoru nad kotłami parowymi powołano oprócz tego, odnośnie towarzystwa i organa prywatne. Nadzór naczelny nad obu rodzajami służby wykonywa starszy inspektor fabryczny, ustanowiony przy generał-gubernatorstwie.

Wszelkie prawa i obowiązki, służące inspekcji fabrycznej na zasadzie przepisów rosyjskiej ustawy przemysłowej, zachowują nadal swą moc.

Dla urzędowania inspektorów fabrycznych podzielono teren okupowany na dwa okręgi nadzorcze, mianowicie:

I okrąg nadzorczy z siedzibą urzędową w Lublinie. Obwody: Biłgoraj, Chełm, Hrubieszów, Janów, Kozienice, Krasny-staw, Lubartów, Lublin, Puławy, Opatów, Radom, Sandomierz, Tomaszów, Wierzbnik i Zamość.

II okrąg nadzorczy z siedzibą urzędową w Kielcach. Obwody: Busk, Dąbrowa, Jędrzejów, Kielce, Końskie, Miechów, Radomsk, Olkusz, Opoczno, Pińczów, Piotrków i Włoszczowa.

Wilno.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung” donosi.

Niemiecki komendant miasta podaje w dziennikach rozporządzenie głównego dowódcy 10-ej armii, dotyczące złożenia jednorazowego nadzwyczajnego podatku z okręgu miejskiego Wilna.

Według tego rozporządzenia będzie ściągany jednorazowy nadzwyczajny podatek w wysokości jednego miliona rubli na pokrycie kosztów zaopatrzenia ludności wileńskiej w przeszłości i na zapewnienie zaopatrzenia na zimę. Stosuje się to do tej kwoty, którą zadeklarowano i która zostanie wpłacona na podstawie poprzednich obwieszczeń niemieckiego komendanta miasta, jako procentowa i zwrotna pożyczka miejska.

Nałożenie podatku następuje na zasadzie oceny przez niemieckiego komendanta miasta majątku i zdolności kredytowej obywateli do podatku.

Komendant miasta jest upoważniony w pojedynczych wypadkach, w drodze uwzględnienia, do zamienienia tego podatku, który zostanie wpłacony w terminie, na procentową i zwrotną pożyczkę miasta Wilna.

Program

Polskiego Komitetu Wyborczego.

1. Polski Komitet Wyborczy organizuje wybory do Rady Miejskiej w Łodzi pod hasłem NIEPODLEGŁOŚCI, uznając, że budowa przyszłego Państwa Polskiego winna rozpocząć się natychmiast i uźródlać się na wszystkich polach życia politycznego, społecznego i narodowego. Przedewszystkiem P. K. W. dąży do UNARODOWIENIA INSTYTUCJI SAMORZĄDOWYCH MIEJSKICH.

P. K. W. stoi na stanowisku demokratycznym, uznając w równej mierze prawa wszystkich warstw społecznych polskich bez różnicy wyznania i na stanowisku energicznej obrony praw ludności polskiej przeciwko wszelkim zakusom z cokolwiekby strony.

Zdając sobie sprawę z naturalnej wadliwości istniejącej ustawy miejskiej oraz ordynacji wyborczej, P. K. W. przystępuje do organizowania wyborów do Rady Miejskiej w tym przeświadczeniu, że przyszła Rada Miejska dążyć będzie wszelkimi sposobami do odpowiednich zmian zarówno ustawy miejskiej, jak i ordynacji wyborczej.

Wychodząc z założenia, że Łódź jest miastem polskim, a bezpośrednimi opiekunami miasta są władze magistrackie, P. K. W. uważa za konieczne, z postępującą konsolidacją warunków, utworzenie władz miejskich w odpowiednim składzie.

2. Wyjątkowe czasy wojenne zmuszają narazie do przystosowania gospodarki miejskiej przede wszystkim do najpilniejszych potrzeb chwili. Dlatego największy nacisk położony być musi na sprawy niecierpiące zwłoki, a wynikające w pierwszej linii z potrzeb najnajszerzych warstw ludności miejskiej.

Działalność ta powinna się wyrazić w:

- a) wszechstronnej opiece nad warstwami pracującymi,
- b) dążeniu do uruchomienia fabryk i warsztatów pracy,
- c) podjęciu przez miasto robót publicznych miejskich (bruki, ogrody, kanalizacja, wodociągi i t. p.)
- d) utworzeniu miejskiej bezpłatnej instytucji pośrednictwa pracy,
- e) zabiegach nad budową tanich mieszkani dla robotników, jak również w opiece nad mieszkaniem ludności ubogiej,

f) energicznej walce ze spekulacją żywnościową,

g) zabiegach o jaknajlepsze zaprowiantowanie miasta,

h) zakładaniu tanich kuchni, herbaciarni, ognisk i t. p. oraz popieraniu rzemiosł, drobnego handlu, przemysłu i kooperatyw,

i) zakładaniu składnic i bazarów tanich a trwałych ubrań, obuwia, bielizny i t. p.

j) odpowiednich zarządzeniach i urzędzeniach sanitarnych (czystości ulic, placów, podwórzy i różnych ubikacji, oraz w szpitalnictwie, kanalizacji, wodociągach i t. p.)

k) zabiegach nad wprowadzeniem powszechnego nauczania,

l) walce z analfabetyzmem dorosłych,

m) pomocy materialnej dzieciom uczęszczającym do szkół,

n) rozwoju szkolnictwa zawodowego, o doskonaleniu wzorowej organizacji miejskiej,

p) zapewnieniu tak miastu, jak przyłączonym przedmieściom środków do należytego rozwoju w dziedzinie kulturalnej, estetycznej, komunikacyjnej i sanitarnej.

r) reorganizacji milicji miejskiej.

3. Prowadzenie przez Radę Miejską racjonalnej polityki finansowej, liczącej się z warunkami czasów obecnych przez:

a) wprowadzenie do wszystkich działów gospodarki miejskiej zasady rozumnej oszczędności,

b) ścisłą a fachową kontrolę wszystkich działów gospodarki miejskiej,

c) odpowiednie opodatkowanie ludności miejskiej, uwzględniające siłę płatniczą jednostek,

d) podjęcie starań o przekazanie na rzecz miasta dochodu z podatku mieszkaniowego,

e) opodatkowanie przedmiotów zbytku

f) podjęcie starań o przekazanie na rzecz miasta wszystkich dochodów, które miastu słuszenie się należą,

g) umiastowienie przedsiębiorstw o charakterze publicznym (gazowni, elektrowni, tramwajów, rzeźni i t. p.)

4. Przyszła Rada Miejska dążyć powinna do ogólnego uzdrowienia gospodarki miejskiej przez:

a) przyjmowanie pracowników Zarządu Miejskiego i przedsiębiorstw miejskich drogą konkursów lub z poręki stowarzyszeń zawodowych.

b) powierzenie dostaw i robót miejskich osobom lub instytucjom w drodze licytacji,

c) skuteczną walkę z przekupstwem i łapownictwem,

d) jawność obrad w Radzie i Zarządzie Miejskim, jako rękomię kontroli publicznej.

5 6.

Wiadomości bieżące.

Kronika ruchu wyborczego.

Dotychczas zorganizowały się następujące biura informacyjne Polskiego Narodowego Robotniczego Komitetu Wyborczego:

- 1) Biuro centralne w Stow. „Praca” (dawniej „Jedność”)—Radwańska 17.
- 2) Oddziały: Gubernatorska 36,— 3) Włodowska 225,—4) N. Zarzewska 8,— 5) Pabjanicka szosa 33,—6) Rzgowska 15,— 7) Grabowa 20,—8) Wysoka 16,—9) Przejazd 35,—10) Targowa 61,—11) Konstantynowska 26,—12) Ciemna 4,—13) Brzezińska 40,—14) Łąkiwnicka 38,—15) Długa—róg Benedykta.

Wkrótce zostaną otwarte nowe biura informacyjne.

Ukonstytuował się nowy komitet wyborczy socjalistyczny, pod nazwą: Socjal-demokratyczny robotniczy komitet wyborczy. Biuro Komitetu otwarte onegdaj przy ul. Wólczanńskiej 161.

W nadchodzącą niedzielę o godz. 3 po poł., w lokalu Resursy rzemieślniczej chrześcijańskiej, Włodowska 117, odbędzie się zebranie przedwyborcze, zwołane przez Sekcję drobnego handlu Stow. handlowców polskich.

„Łódzki Volk” donosi, że w synagogach i domach modlitwy nawoływano wczoraj ludność do wzięcia czynnego udziału w wyborach do Rady miejskiej.

Polski Centr. Komitet demokratyczny wyborczy urządza jutro, w sobotę, o godz. 8-ej wiecz., zebranie wyborcze w Sali Koncertowej przy ul. Dzielnej 16.

Z Kropli Mleka.

Komitet, urządzający bazar na „Kroplę Mleka” i zakup trefów składa serdeczne podziękowanie prasie i wszystkim osobom, które przyczyniły się do powodzenia bazaru i komunikuje, że czysty zysk wyniósł 4,000 rubli (cztery tysiące).

Z tej sumy otrzymała „Kropla Mleka” rb. 2,000 (dwa tysiące), a biedne dzieci katolickie, ewangelickie i żydowskie na trefy po rb. 666 67 (rubli sześćset sześćdziesiąt sześć i 67 kop.).

— **Echa wieści niemieckie w Łodzi.** Jak donosi „D. L. Z.” na hołdowniczy telegram, który w ubiegłą niedzielę na zebraniu, zwołanym przez „Deutsche Post”, wysłało 2,000 zgromadzonych kobiet i mężczyzn niemieckich do marszałka polnego v. Hindenburga, nadeszła na ręce starszego nauczyciela p. Treuta następująca odpowiedź:

„Pan Treut, starszy nauczyciel liceum Luizy”

„Proszę wyrazić niemieckim mężczyznom i kobietom łódzkim serdeczne podziękowanie za ich pozdrowienie i zaufanie. Nie zapomnę o niemieckości (Deutschum) w Polsce.

Z niemieckim pozdrowieniem, generał-marszałek polny von Hindenburg.

— **Termin odbioru listów poleconych i przekazów pocztowych.**

Termin odbiór listów poleconych i przekazów pocztowych, nadeszłych dla mieszkańców miejscowości pocztowych, skrócono do dwóch tygodni; do odbioru listów poleconych i przekazów pocztowych wysłanych do miejscowości w okręgu poczt. pozostaje jednoniedzielnym termin odbioru.

— **Organizacja samopomocy artystów Teatru Polskiego.**

Artyści Teatru Polskiego w Łodzi postanowili stworzyć kooperatywę oraz kasę przeznaczącą. W celu zasilenia funduszu na cel ten, w dniu 21 grudnia w Teatrze Polskim odbędzie się „Wieczór artystyczny”, którego uroczajony program wypełni cały personel. Publiczność bez wątpienia poprze te wysiłki artystów w kierunku stworzenia organizacji samopomocy zawodowej.

Polski Klub artystyczny.

Jutro o godz. 5-ej po poł. w lokalu Stow. właśc. nieruch. (Krótka № 9) odbędzie się przedwstępne organizacyjne zebranie członków „Polskiego Klubu artystycznego”, z następującym porządkiem dziennym: wybór przewodniczącego, asessorów i sekretarza, omówienie zmian paragrafów ustawy Klubu, wnioski zebranych; wybór komisji organizacyjnej.

Śniadania dla dzieci.

Kuchnia dziecięca przy ul. Średniej nr. 14 wydaje codziennie przychodzącym dzieciom do 500 obiadów, oraz 400 porcji kleiku dla dzieci do lat czterech. Oprócz tego z kuchni tej rozwożone są obiady dla dziatwy szkolnej w ilości 1050 obiadów dziennie.

Na gwiazdkę dla biednych dzieci.

Jutro, w sobotę 16 grudnia, o godz. 6 wiecz. w domu Ludowym przy ul. Przejazd nr. 34 odbędzie się przedstawienie amatorskie. Dana będzie komedia Bałuckiego w 4 aktach „Klub kawalerów”.

Dochód z przedstawienia przeznaczony jest na gwiazdkę dla biednych dzieci.

Z dzielnicy M. P. B.

(s) Przed lokalami dzielnic zapomogowych niesienia pomocy biednym przy magistracie wywieszono zawiadomienie, iż wyplaty zapomóg odbywać się będą tylko we wtorki od godz. 8 do 12 w południe.

Zapomogę otrzyma tylko osoba dorosła, posiadająca osobiste dowody.

Jedna osoba na dwie legitymacje wsparcia nie otrzyma.

Zebranie miesięczne

Polskiego Związku ogrodników, koła łódzkiego, odbędzie się w niedzielę d. 17 b. m. o godzinie 3 po południu, w lokalu Nowy Rynek nr. 6.

Sprzedż szoniny.

Delegacja zaprowiantowania miasta otworzyła przy ul. Zielonej nr. 37 sklep dla detalicznej sprzedaży szoniny i sadła, po 3 mk. 50 fen. za funt, boczku—po 3 mk. 25 fen., oraz kaszanki—po 60 fen. za funt.

Powiększenie racji cukru.

Z dn. 18 grudnia r. b. racja cukru wydawanego na kartki zostanie powiększona. Odcinek kartki nr. 41, wydany na 8 łutów upoważniać będzie do nabycia 13 łutów.

Zmiana lokalu.

Biuro 41 uczątku rozdawnictwa kart na chleb przeniesione zostało z Passażu Szułca nr. 9 na ul. Długą nr. 29.

Przedstawiciel: Aleksander Moszkowski & Co. inżynier, Warszawa, Sienna № 35.

Z kolejkach podjazdowych.

(s) Na kolejkach podjazdowych Łódź—Zgierz, Aleksandrów, Konstantynów, Pabjanice i Ruda Pabjanicka podniesiono cenę biletów dla dorosłych o 1 kopiejke.

Bilety dziecięce i uczniów szkół—o pół kopiejki.

Z Sądów.

C. N. Sędzia pokoju VI rewiru rozważył sprawę garbarza Judia Piórkowskiego, oskarżonego o to, że nie zameldował znajdujących się u niego 61 skór surowych do wydziału surowców i sprzedał takowe.

Oskarżony na sądzie tłumaczy się, że na wai nie czytuje gazet, wobec tego nie wiedział nic o ogłoszeniu obłożenia aresztam skór surowych.

Ekspert z wydziału surowców Dr. Mayer zaznacza, iż oskarżony dobrze był poinformowany skoro sprzedał skóry za 4,500 mk.

Sędzia powołując się na przepis generał-gubernatorstwa z d. 15 października 1915 r. o obłożeniu aresztam skór surowych, skazał Piórkowskiego na 2 miesiące więzienia.

Andrzeja Kuleszawskiego, oskarżonego o kradzież konia z wozem i usiłowanie podkupienia policjanta 100 rb.

Sędzia skazał K. za kradzież na 8 miesięcy więzienia, za usiłowanie podkupienia policjanta na 2 miesiące więzienia.

Wyrokiem C. N. S. O. w Kaliszu skazany został na śmierć bandyta, Adam Olek, za dokonanie szeregu napadów w okolicy Kalisza.

Kradzieże.

W nocy 5 grudnia r. b. skradziono za pomocą włamania ze strychu domu przy ul. Włodzkiej 19 rozmaite bielizny wartości 285 rb. Bielizna posiadała znaki M. B. i J. S. Rzeczowe doniesienia, dotyczące tej kradzieży, należy nadsyłać do Wydz. Krym. Ogińska 5 Kom. 4 do aktów 7946/15 C.

7-go grudnia około godz. 5 po poł., za pomocą włamania skradziono z mieszkania przy ul. Rozwadowskiej 25 nast. przedmioty: palto letnie, jasny garnitur, szary czarny żakietowy garnitur, czarny smoking, garnitur marynarkowy, półjedwabną pikowaną koldrę, czarny słoniany kapelusz, 6 par półjedwabnych i 3 pary trykotowych kalesonów, 10 jedwabnych krawatów, 6 męskich koszul dzianych, 6 par jedwabnych skarpetek i parę firanek.

Osoby, które dostarczyły mogą pewnych wyjaśnień o tej kradzieży, proszone są o nadsyłanie wiadomości do Wydz. Krym. do aktów 7997/16.

Konikradztwo.

W nocy 1-go grudnia r. b. za pomocą włamania skradziono ze stajni gospodarza Jana Gawrońskiego z Carskiegołodu gm. Nieszulków, pow. Brzeziński, klasz jasnowojadła lat 9.

Rzeczowe dane, które dopomogą do wykrycia kradzieży należy nadsyłać do Wydz. Krym. Kom. 4 do aktów 7854/16 C.

Znalezione przedmioty.

Podczas rewizji w mieszkaniu robotnika Józefa Dziuby, Wójtowska 11 znaleziono następujące przedmioty, pochodzące z kradzieży: 4 pasy transmisyjne od pół do 1 metra długości i 5, 4, 3 cale szerokości; 11 bawełnianych kołder i 2 role taśmy na cal szerokiej.

Osoby, którym skradzione zostały powyższe przedmioty, proszone są o zgłoszenie się do Wydz. Krym. Kom. 1.

Z Zgierza.

Pisze nam Liga kobiet pogotowia wojennego. W mieście naszym i okolicy przebywają obecnie Legioniści polscy. Walecznym i miłującym Ojczyznę żołnierzom powinno być dobrze wśród rodaków. Obowiązkiem naszym jest umilić im tak bardzo zasłużone chwile odpoczynku. Wobec zbliżających się świąt Bożego Narodzenia, postanowiliśmy urządzić gwiazdkę dla 30 Legionistów, rozmieszczonych w Zgierzu i okolicznych gminach. Zwracamy się do wszystkich patriotów naszego miasta i okolicy z gorącym wezwaniem.

niem, by dopomogli nam w urzeczywistnieniu naszego zamierzenia, przez chętnie składanie odpowiednich darów na ręce osób, które niebawem domy Polskie odwiedzą.

Liga kobiet Pogotowia Wojennego w Zgierzu.

Teatr Polski

CEGIELNIANA 63.

Jutro dn. 16 Grudnia o godz. 3 i pół po poł. z udziałem p. Knake-Zawadzkiego. po cenach najniższych

„ZEMSTA“

Hr. Aleksandra Fredry, Odczyt prof. Bronisława Knotha.

Jutro, 16 i niedziela 17 Grudnia r. b. o godz. 7 i pół wiecz.

„OTELLO“

Tragedja w 5-ciu aktach (9 obrazach) Williama Szekspira.

W niedzielę dnia 17 Grudnia r. b. o godz. 8 wiecz. po cenach popularnych

„MAZEPA“

Tragedja w 5 aktach (7 obr.) Juliusza Słowackiego.

Z estrady.

Koncert p. Janiny Familierówny.

W środę ubiegłą na „recitalu“ w Sali koncertowej witaliśmy znowu gościa warszawskiego w osobie p. Janiny Familierówny—pianistki, której artystyczna interpretacja utworów fortepianowych zyskuje sobie coraz większy zaścępn zwolenników w świecie muzycznym naszego miasta.

Jeżeli porównywać będziemy grę p. Familierówny na recitalu srodowym z grą jej na koncercie symfonicznym L. O. S. rok temu, to mimowoli zauważymy wielki postęp w rozwoju niezwykłego talentu artystki, gra jej bowiem, obok świetnej sprawności technicznej, subtelnej frazowania, polotu i temperamentu—nabrała większej wyrazistości, uderzenie—prawie „męskiej“ siły, a interpretacja, owiana szczerem uczuciem—na większym pogłębieniu duchowej strony odtwarzanego utworu, bez uciekania się do sztucznego patosu i zewnętrzznego efektciarstwa.

Na pierwszą część programu złożyły się dzieła mistrzów klasyków, jak: „Sarabanda, passepied i gigne“ Bacha, „Andante“ F-moll z warjacjami Haydna, „Sonata“ Scarlattiego i „Sonata“ (Apasionata) Beethovena, które w wytwornej interpretacji p. Familierówny wyszły stylowo, szczególnie Bach i Scarlatti.

W drugiej części wczorawo wykonała artystka 3 kompozycje J. Zarebskiego, nastrojową „Barkarolę“ Rachmaninowa, oraz efektowną transkrypcję Liszta ze „Snu nocy letniej“ (Marsz i pochod elfów) Mendelssohna, w której wykazała całą świetność swej wirtuozowskiej sprawności technicznej.

Licznie zebrana publiczność, dokumentując swe zadowolenie, darzyła artystkę po każdym numerze hucznymi oklaskami.

Ign. W-n.

Teatr i muzyka.

Teatr Polski (Cegielniana 63).

W sobotę o godz. 3 i pół po poł. komedia Al. hr. Fredry p. t. „Zemsta za mur graniczny“. Przedstawienie to poprzedzi odpowiedni odczyt prof. Bronisława Knotha. Wieczorem o godz. 7 i pół dramat W. Szekspira p. t. „Otello“.

W niedzielę o godz. 3 po poł. dramat J. Słowackiego p. t. „Mazepa“, wieczorem zaś o godz. 7 i pół „Otello“.

W czwartek, 21 grudnia „Wieczór artystyczny“ na korzyść Kasy przeznaczonej artystów Teatru Polskiego, na który złożą się: śpiewy, deklamacje, tańce, oraz farsa w 1 akcie pod tyt. „Maż przeczny“.

Teatr Popularny (Konstantynowska 16).

Teatr Popularny w niedzielę o g 3 po poł. wystawia dramat J. Germana p. t. „Mściciel“. Wieczorem tegoż dnia doskonała sztuka G. Zapolskiej „Tamten“. Przedstawienie to dane będzie na benefis p. Józefa Pilarskiego, utalentowanego artysty sceny tej, zaś poprzednio artysty Teatru Polskiego. Artysta ten cieszy się wśród publiczności dużym uznaniem, nie można więc wątpić o powodzeniu jego przedstawienia benefisowego.

Skrzynka do listów.

Do Szanownego Pana Redaktora „Gazety Łódzkiej“ w miejscu.

Niniejszemu uprzejmie proszę o łaskawe zamieszczenie na łamach swego pisma następujących kilku słów:

W komunikacie zamieszczonym w „Gazecie Ł.“ w dniu 13 grudnia r. b. pod tytułem „Wiec chłopski“ przeczytałem, że na intencje tegoż wiecu ma się odbyć w niedzielę dn. 17-go b. m. o godzinie 10-jej rano w kościele S-go Stanisława Kostki nabożeństwo.

Ponieważ o tem nabożeństwie nic nie wiem, niniejszemu komunikuję, że w kościele S-go Stanisława Kostki o godz. 10 rano żadnego nabożeństwa nie będzie, a o godzinie 10-tej minut 15 odbędzie się, jak zwykle we wszystkie niedziele, nabożeństwo dla młodzieży szkolnej.

Z poważaniem Ks. Tymieniecki Proboszcz parafji S-go Stanisława Kostki.

Więści z Rosji.

Aresztowanie dyrektorów.

Wczorajszy „L. Volk.“ otrzymał wiadomość, że w Kijowie, z polecenia władz wojskowych, po dokonaniu rewizji w licznych kantorach cukrownianych, aresztowano dwóch dyrektorów cukrowni, Sruła Babuszki i Joska Gepnera za to, że potajemnie wysyłali cukier za granicę. Trzeci dyrektor, Abram Dobryj wyjechał do Petersburga starając się o uwolnienie tamtych, lecz tutaj i jego aresztowano. Z kolei wyjechała deputacja Wszechrosyjskiego biura cukrowników z rzeczą radcą stanu M. J. Ciechanowskim na czele starając się o uwolnienie trzech dyrektorów. W rezultacie dokonano rewizji w Biurze wszechrosyjskiem. Ciechanowski również aresztowano.

Sensacyjny proces.

Ze Sztokholmu telegrafują do Wrocławskiego „General-Anzeigera“: W najbliższych dniach oczekują w Petersburgu z natężeniem rozprawy się sensacyjnego procesu politycznego pierwszorzędnej znaczenia.

Oskarżenie zwraca się przeciw serdeczemu przyjacielowi b. prezesa ministrów Stuermera, a znanemu redaktorowi, szpiegowi politycznemu, tajemnemu sekretarzowi ministra, mężowi znanego cesarnej siostry, niejakiemu Manassewiczowi-Manuiliowi. Człowiek ten, piastujący niedawno aż tyle godności, oskarżony jest o różne czynności przaniwiercze i oszukańskie. Jednakże oskarżony, dzięki swym wybiegom i sprytowi, umiał sprawę tak nakierować, że proces posiadał będzie charakter wyłącznie polityczny. Jak się zdaje, powołano już dotychczas około 50 świadków z najrozmaitszych sfer społecznych. Prokuratorja zaważwała ze swej strony 30 świadków dowodowych. Główna sprawa, która przeciągnąć się ma kilka dni, trwać będzie przy drzwiach bezwzględnie zamkniętych. Manuiliow przygotowuje sam obronę i jest mocno przekonany, że zostanie uniewinniony. Ze swej strony zażądał świadków odwoławczych, a na liście tej znajdują się: Stuermer, Protopopow, hr. Bobrinski, Rasputin oraz wielu innych głośnych i lubo wysoko postawionych osobistości. Opinia publiczna spodziewa się ujawnienia różnych ciekawych faktów z poza kulis tak zwanych sfer miarodajnych.

Obwieszczenie

W uzupełnieniu mego obwieszczenia z d. 5-go grudnia 1916 r., dotyczącego podziału miasta na okręgi wyborcze, podaje do wiadomości, iż

szosa Konstantynowska, o ile należy do obszaru m. Łodzi, należy całkowicie do VI-go okręgu wyborczego.

ul. Łąkowa nr. nr. 21—27 i 28 — 36 do okręgu wyborczego Xa, ul. Fabryczna nr. nr. 10 i 11 zaś do XII-go okręgu wyborczego.

Łódź, d. 14 grudnia 1916 r.

Komisarz Wyborczy Harbig.

„GAZETĘ ŁÓDZKĄ“ prenumerować można we wszystkich urzędach pocztowych w Niemczech i okupacji niemieckiej.

Teatr POPULARNY Konstantynowska 16.

Zrzeszenia Artystów Polskich

W niedzielę dnia 17 Grudnia o godz. 8 wiecz. Benefis Józefa PILARSKIEGO.

„TAMTEN“

Dramat w 5 aktach Gabrieli Zapolskiej.

Bilety w niedzielę od 10 rano w Kasie Teatru Popularnego przy ul. Konstantynowskiej 16.

„MSCICIEL“

Dramat w 3 aktach J. Germana.

Polski Centralny Komitet Demokratyczny Wyborczy

Biuro informacyjne ul. Piotrkowska 126

otwarte od 10 do 1 i od 3 do 7.

Zapisujcie się na listy wyborcze

w swoich dzielnicach!

Dr. S. Lewkowicz

choroby zewnętrznne, skórne, włosów

Konstantynowska 12

Przyjmuje:

Panów od 9-1 i od 6-8 w. Panie od godz. 5-6 w-cz.

Specjalista

Dr. L. PRYBULSKI

przeprowadził się na Zawadzką Nr 1, róg Piotrkowskiej, do domu Szebtera, choroby zewnętrznne, skórne i włosów przyjmuje od 8-1 r. od 4-9. Panie od 5-6 p.p.

Akurat teraz

poleca się odwiedzić firmę Szmeczel i Rozner Łódź, Piotrkowska 100, dopóki zapas starczy. Posimy nie czekać do jutra. Garnitury palta męskie bardzo tanio. Pajta damskie rb. 1250, 1850, 25.

Kupuje

zęby sztuczne i platynę

placę najwyższe ceny

W. MASELMAN, Hot. l Passage, Łódź, Zawadzka 7; (pokój 4.)

Albumy JANA MATEJKI

do nabycia w Adm. „Gazety Łódzkiej“. Tani i ładny prezent na gwiazdkę!

Poszukiwana jest lokomobila

na przegrzaną parę, najmniej 200 P. S., z palniami, tak samo dynamo, prądu stałego o napięciu 500 volt, oraz komin do lokomobili wysokości najmniej 20 metrów i średnicy 0,75 metra. Oferty nadsyłać do MAGISTRATU, miasta ŁÓDZY.

Nowa umywalnia

z wodociągiem, odpowiednia dla lekarza dla szpitala, restauracji i t. p. okazynie tanio do sprzedania.

Wiadomość w administracji „Gaz. Łódzkiej“.

Tanio Do sprzedania

używana maszyna do krajania papieru. Wiadomość w Drukarni „Gazety Łódzkiej“ Przejazd 8.

Adwokat

L. Dzieniakowski

przeprowadził się na ul. Piotrkowską 116, przyjmuje sprawy sądowe, udziela porad prawnych, jak również redaguje skargi i wszelkie podania.

OGŁOSZENIA DROBNE:

A! A! A! A! A! Mebli

obrzymy wybór nowych, okazynych: Stołowe, sypialne, salony, biurka, biblioteki, szafy, Otmiany, Łózka metalowe, krzesła gęte. Wobec zastoju sprzedaje po cenach własnych i niżej Magazyn Mebli, Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116-I piętrowy

A. A. Meble różne sprzedam tanio. Szafa duża rozbita 20 rb, druga mniejsza, — 10 rb. Łózka, stół, krzesła, tremo, otmiana, bielizniarka i różne drobizgi. Sklep tabeczny. Piotrkowska 117B.

Atrament Glinińskiego

poleca skład fabryczny. Łódź Mikołajowska 8A

Bezpłatnie bo bez nauczyciela, nauczyciela każdy, sam łatwo, prędko, i gruntownie, na Samouczkach Reussnera, po angielsku, francusku, niemiecku, rosyjsku. Nakład autora: Złota 6, Warszawa. Canik bezpłatnie.

Dwuwęglan sodu, mydlik i różne etery owocowe do sprzedania. Piotrkowska 1249 m. 4.

Gorsety gwiazdkowe dostac można w znanej pracowni „RENOMA“ Łódź ul. Główna 17.

Motor gazowy na 3 konie do sprzedania Warsztat ślusarski ul. Rozwadowska 16.

Najodpowiedniejsze podarunki gwiazdkowe. Korzystajcie z okazji. Z powodu likwidacji interesu nabyć można różne resztki męskie, damskie ubrania i okrycia jak również różne barchany, chustki zimowe, wairdane watałny i podszewki. Łódź, Widzowska 140 m. 10 front II piętro na prawo. Ceny nizkie lecz szanę.

Prośby, skargi Kon. prawny Gersdorf Piotrkowska 84.

Zagubione dokumenty.

Marcin Hyps zgubił dwa weksle tn blanko, każdy po 500 rb., z podpisami Marcina Hypsa i Antonina Hypsa, Ostrzeżenie się przed nabyciem takich, jako nie ważnych. Łódź dnia 11 Grudnia 1916 r.

Franciszek Matuszewski zgubił paszport niemiecki, wydany przy ul. Spacerowej 14.

Marcin Sasubowski zgubił paszport niemiecki, wydany przy ul. Ewangelickiej 10, przepustkę nocną i kartę od paszportu rosyjskiego, wydaną w drukarni Besigera.

Marcin Sachs zgubił paszport 10928, wydany przez władze niemieckie, w Łodzi przy ul. Ewangelickiej.

Wawrzyniec Adamczyk zgubił paszport niemiecki, wydany w Chojnach.